

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Tos/82/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622010078
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Baňacký, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7622010078.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Baňackého, sudcov JUDr. Martina Michalanského a JUDr. Daniely Mitterpákovovej v trestnej veci proti obžalovanému P. J. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b/, c/, d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 9. 8. 2022 sp. zn. 6T/13/2022, na neverejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 6. septembra 2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z a m i e t a sťažnosť obžalovaného P. J..

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením sp. zn. 6T/13/2022 zo dňa 9. 8. 2022 podľa § 72 ods. 1 písm. b/ Tr. por. s použitím § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosť obžalovaného P. J. o prepustenie z väzby na slobodu pri existencii dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. neprijal písomný sľub daný obžalovaným a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obžalovaným.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil obžalovaný sťažnosť priamo do zápisnice o výsluchu dňa 9. 8. 2022. V písomných dôvodoch sťažnosti prostredníctvom svojej obhajkyne uviedol, že súd neprihliadol ku všetkým podstatným argumentom a s týmito sa dostatočne nevysporiadal. Rozhodnutie súdu, ktorým zamietol jeho žiadosť preto považuje za vadné a nedostatočne odôvodnené. Vzhľadom k tomu, že väzba je natoľko závažným inštitútom spôsobilým nepriaznivo zasiahnuť a ovplyvniť osobnostné práva jednotlivca, musia počas celého jej trvania orgány činné v trestnom konaní, ako aj súd prihliadať nielen na to, či sú splnené podmienky väzby, ale aj na to, či nedošlo k takým okolnostiam a zmenám, ktoré oslabujú dôvody ponechania obvineného vo väzbe tak, ako to vyplýva aj z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 38/01. Od vzatia do väzby uplynie už pomaly jeden rok a dôvody preventívnej väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku podľa jeho názoru pominuli už samotnou dĺžkou väzby. V žiadnom prípade nemá v úmysle sa dopustiť trestnej činnosti a pokladá za dôležité, aby súd vzal na vedomie, že už takmer rok nemôže užívať žiadne omamné a psychotropné látky a preto aj akékoľvek podozrenie súdu týkajúce sa jeho závislosti je týmto vyvrátené. Navyše bol odsúdený súdom prvej inštancie a pokiaľ odvolací súd nevyhovie jeho odvolaniu, bude musieť nastúpiť do výkonu trestu. Tým pádom neuvidí svoju rodinu a najmä svoje dieťa, ktoré ho od narodenia postráda.

Zdôraznil, že hneď po spáchaní činu si uvedomil nesprávnosť svojho konania a spolupracoval riadne pri objasňovaní trestného činu. Je presvedčený o tom, že po uplynutí takmer roku väzby už nie je postačujúce len poukazovanie na závažnosť skutku, jeho povahu a charakter. Súd neodôvodnil na základe akých skutočností dospel k záveru, že je daná dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti. Pokiaľ bol súd toho názoru, že dôvody väzby podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. trvajú, bolo jeho povinnosťou zaoberať sa aj možnosťami nahradenia väzby a to jeho písomným sľubom, prípadne nariadením dohľadu probačného a mediačného úradníka podľa ustanovenia § 80

ods. 1 písm. c/ Tr. por. alebo uložením primeraných opatrení spočívajúcich v sledovaní jeho pobytu prostredníctvom monitorovacieho zariadenia, ktoré by splnili účely väzby. Napriek povinnosti súdu uprednostniť nahradenie väzby niektorým zo zákonných inštitútov sa súd v jeho prípade možným nahradením väzby riadne a dostatočne nezaoberal.

V zmysle vyššie uvedených skutočností vytyka súdu prvej inštancie najmä to, že sa nevysporiadal so skutkovou a právnou argumentáciou, nezvážil doterajšie trvanie väzby v rozsahu viac ako dvanásť mesiacov, neprihliadol na skutočnosť že má dieťa, rovnako nezvážil ani to, že môže po prepustení z väzby hneď nastúpiť do zamestnania a získať tak príjem, pretože matka aktuálne žije len zo sociálnej dávky. Súd tiež neprihliadol ani na jeho priznanie sa k skutku a jeho oľutovanie, ani na to, že už viac ako dvanásť mesiacov abstínuje. Podľa jeho názoru súd tak dôkladne nezvážil, či dôvody väzby naďalej trvajú a ak áno, či nie je možné nahradiť väzbu zárukou alebo uložením primeraných opatrení a to najmä vzhľadom na jeho čistý register trestov, jeho správanie sa počas trestného stíhania, súčasnú životnú situáciu a následky, ktoré pre neho bude mať prepustenie z väzby.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby ho krajský súd podľa § 79 ods. 1 Tr. por. prepustil z väzby na slobodu, resp. podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. súd prijal jeho písomný sľub na nahradenie väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., že povedie riadny život a nedopustí sa trestnej činnosti. Ďalej navrhol, aby súd podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nariadil dohľad probačného a mediačného úradníka nad obžalovaným a podľa § 82 ods. 1 písm. b/ Tr. por. uložil obžalovanému primerané povinnosti a obmedzenia a to, že zakazuje vykonávať činnosť, pri ktorej došlo k spáchaniu trestného činu a podľa § 82 ods. 4 Tr. por. nariadi kontrolu obžalovaného technickým prostriedkom - zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby podľa § 6 Zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami s tým, že je povinný podrobiť sa a strieť inštaláciu technického prostriedku, ktorú vykoná určený probačný a mediačný úradník.

Krajský súd ako nadriadený orgán podľa § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť obžalovaného nie je dôvodná.

Z obsahu spisu bolo zistené, že obžalovaný bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2Tp/77/2021 zo dňa 30. 8. 2021 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. s tým, že väzba začala plynúť od 27. 8. 2021 od 14. 15 hod. a vykoná sa v Ústave na výkon väzby v Košiciach.

Naposledy bolo o väzbe obžalovaného rozhodované na základe jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a to uznesením okresného súdu zo dňa 2.3.2022, ktorým bola žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá a zároveň nebol prijatý písomný sľub a nedošlo ani k nahradeniu väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. O sťažnosti voči uvedenému uzneseniu rozhodoval Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 7Tos/22/2022 zo dňa 15.3.2022, ktorým sťažnosť obžalovaného zamietol.

Dňa 22.6.2022 okresný súd vyhlásil v danej trestnej veci rozsudok, ktorým uznal obžalovaného za vinného zo skutku podľa obžaloby, právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c), d), odsek 2 písm. c) Tr. zák. a uložil mu nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň bol uložený obžalovanému ochranný dohľad a ochranné liečenie protitoxikomanické ambulantnou formou. Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť z dôvodu podania odvolania zo strany obžalovaného proti celému rozsudku.

Krajský súd na základe podanej sťažnosti preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v zákonom stanovenom postupe, okresný súd rozhodol zákonným spôsobom, pričom svoje rozhodnutie náležitým, zrozumiteľným a dostatočným spôsobom aj odôvodnil.

Okresný súd sa dôsledne zaoberal žiadosťou obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu, pričom skutočnosti v nej uvádzané v celom rozsahu preskúmal a vyhodnotil a na základe tohto postupu dospel k logicky a vecne celkom správne záveru o tom, že skutočnosti uvádzané v predmetnej žiadosti obžalovaného nie sú takého charakteru, aby spochybnili formálne, či materiálne podmienky väzby alebo ktorými by došlo k oslabeniu dôvodov väzby do tej miery, že by bolo možné nahradiť väzbu niektorým z trestnoprávných inštitútov nahrádzajúcim reálny výkon väzby. Preto správne rozhodol okresný súd o

predmetnej žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu, keď danú žiadosť v zmysle § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol.

Väzobné stíhanie obžalovaného v danom trestnom konaní je v plnom súlade s chápaním väzby ako procesným zabezpečovacím inštitútom, ktorý môže trvať len nevyhnutnú dobu, pričom v danom procesnom štádiu v celom rozsahu rešpektuje zásadu primeranosti a zdržanlivosti, pričom ju nemožno označiť ani za prostriedok získania priznania obžalovaného, keďže tento sa už ku skutku priznal a ani nemá odplatný charakter nahrádzajúci trest odňatia slobody. Väzba obžalovaného vzhľadom na doposiaľ vykonané dokazovanie neporušuje ani prezumpciu neviny obžalovaného a nie je ani príliš prísny zaisťovací opatrením s prihliadnutím na povahu skutku a ku trestu, ktorý za tento skutok obžalovanému hrozí.

Správne bolo zistenie okresného súdu, že väzba u obžalovaného je vykonávaná v zákonnej lehote v zmysle § 76 ods. 7 písm. c) Tr. por., ako aj v celkovej lehote podľa § 76 ods. 6 písm. c) Tr. por. Obžalovaný je síce už viac ako rok vo väzbe, avšak vo veci už bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok za obzvlášť závažný zločin, za ktorý bol uložený obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov.

Na základe uvedeného dôvodnosť trestného stíhania je teda v tomto štádiu trestného konania výrazne posilnená a to práve vyhláseným odsudzujúcim rozsudkom. Doposiaľ vykonanú väzbu možno s ohľadom na vyslovenú vinu a aj s ohľadom na uložený trest odňatia slobody, považovať za primerané a nevyhnutné obmedzenie na osobnej slobode obžalovaného.

Pokiaľ ide o samotný dôvod väzby, krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. je u obžalovaného naďalej daný tým, že trestnej činnosti sa mal podľa výsledkov dokazovania dopúšťať po dlhší čas a na viacerých osobách a až vzatie obžalovaného do väzby prerušilo jeho trestnú činnosť. Za správne hodnotí krajský súd úvahy okresného súdu v tom, že ani väzbou vynútená abstinencia po celú jej dobu výkonu, neznamená vyliečenie závislosti, nakoľko iba odborná liečba v odporúčanej forme je spôsobilá priniesť objektívne zlepšenie závislosti obžalovaného na návykových látkach.

Rovnako tak sa nadriadený súd stotožnil s názorom okresného súdu, že závažnosť a charakter trestnej činnosti a závislosť obžalovaného sú práve tie konkrétne skutočnosti týkajúce sa prípadu, ktoré zakladajú reálnu obavu z pokračovania v trestnej činnosti obžalovaného.

Z vecného hľadiska teda dospel okresný súd k správnejmu záveru o tom, že u obžalovaného aj v tomto štádiu trestného stíhania naďalej existuje dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. a teda bolo potrebné žiadosť obžalovaného zamietnuť. Okresný súd jasným spôsobom vysvetlil akými konkrétnymi úvahami sa riadil, keď dospel k záveru o nemožnosti nahradenia väzby písomným sľubom či probačným dohľadom, pričom s názorom okresného súdu sa krajský súd v plnej miere stotožnil.

Pokiaľ ide o samotné dôvody podanej sťažnosti, krajský súd ich preskúmal a dospel k záveru, že nie sú opodstatnené.

Nemožno súhlasiť s názorom obžalovaného, že okresný súd neprihliadol ku všetkým podstatným argumentom obžalovaného a že sa s nimi dostatočne nevysporiadal. Prvostupňový súd podrobne posúdil všetky skutočnosti uvádzané obžalovaným v jeho žiadosti a tieto konfrontoval so všetkými relevantnými okolnosťami daného trestného konania. Okresný súd pri rozhodovaní o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu riadne a v dostatočnom rozsahu venoval pozornosť aj otázke, či sa dôvody väzby neoslabili do tej miery, aby bolo možné nahradiť väzbu obžalovaného. Napriek tomu, že obžalovaný je vo väzbe viac ako 1 rok nemožno súhlasiť s názorom obžalovaného, že len samotnou dĺžkou väzby došlo v danom prípade k zániku dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Vzhľadom na opakujúci sa charakter trestnej činnosti, pre ktorú mu bola, hoc aj neprávoplatne vyslovená vina, páchanie trestnej činnosti po relatívne dlhší čas a na viacerých osobách, ako aj závislosť obžalovaného na návykových látkach spôsobujú, že aj po roku väzby obava z možného pokračovania v páchaní trestnej činnosti je daná do tej miery a v takej kvalite, že nie je možné ju nahradiť, pričom na závažnosť tejto obavy rozhodne nie je potrebné, aby obžalovaný za týmto účelom vyvíjal aktívne kroky a za ďalšie určite nejde o prípadnú možnosť či špekuláciu takéhoto prípadného konania, ako to

uvádza obžalovaný. Len samotným obžalovaným deklarovaná absencia úmyslu páchať trestnú činnosť automaticky nevylučuje existenciu dôvodov pokračovacej väzby. Rovnako tak aj obžalovaným tvrdená ročná abstinencia.

Dôvodom na prepustenie obžalovaného z väzby nie je ani skutočnosť, že v prípade nevyhovenia odvolaniu obžalovaného dôjde k okamžitému nastúpeniu výkonu trestu, v dôsledku čoho neuvidí svoju rodinu a dieťa, ktoré ho postráda.

Obžalovaný v odôvodnení svojej sťažnosti opakovane poukazoval na sociálnu a ekonomickú situáciu svojej rodiny, ktorou odôvodňoval potrebu svojho prepustenia z väzby. Uvedené pomery obžalovaného nie sú ani podľa názoru sťažnostného súdu takými výnimočnými okolnosťami, ktoré by zakladali dôvod nahradenia väzby obžalovaného, ktorý je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin.

Obžalovaný dal do pozornosti krajského súdu právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrený v jeho náleze sp. zn. III. ÚS 33/2021. Krajský súd rešpektujúc vyslovený názor ústavného súdu konštatuje, že v tejto konkrétnej trestnej veci druh, charakter, rozsah a závažnosť stíhanej trestnej činnosti, aj po uplynutí jednoročnej lehoty väzby u obžalovaného, ktorý sám, resp. jeho najbližšia rodina sa objektívne ocitli v ťaživej sociálnej situácii, ešte stále veľmi presvedčivým spôsobom zakladá dôvodnosť obavy, že obžalovaný po prepustení z väzby môže si zabezpečovať prostriedky na uspokojovanie životných potrieb svojej rodiny práve obchodovaním s návykovými látkami, resp. inou trestnou činnosťou, keďže takúto trestnú činnosť mal podľa všetkého páchať aj v období keď pracoval a jeho rodina bola v podstatne lepšej situácii.

Krajský súd opakovane zdôrazňuje, že v danom prípade ani väzba v trvaní jedného roka v spojení s tým, že obžalovaný má dieťa, ktoré je so svojou matkou odkázané na jeho pomoc, ani možnosť okamžitého zamestnania sa, či priznanie obžalovaného (ktoré bolo vykonané len ku miernejšiemu trestnému činu), a ročnú abstinenciu, vo svojom súhrne nevedú k zániku dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. a ani tieto dôvody väzby neoslabujú do tej miery, aby bolo možné nahradiť väzbu niektorým z inštitútov nahrádzajúcich väzbu, a to ani v prípade ich súčasného uloženia, resp. ich sprísnenia za pomoci kontroly technickými prostriedkami.

Na základe uvedeného ani krajský súd nevidel dôvody na nahradenie väzby.

Keďže krajský súd nezistil žiadne pochybenie v rozhodnutí okresného súdu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.